

EURO & TALOUS

SUOMEN PANKIN AJANKOHTAISIA ARTIKKELEITA TALOUDESTA

Sisältö

Kolme vuotta kansainvälisen talouspolitiikan vaikuttamisen ytimessä 3

Kolme vuotta kansainvälisen talouspolitiikan vaikuttamisen ytimessä

Tänään – Kansainvälinen talous

KIRJOITTAJA

Anni Norring

Vanhempi ekonomisti

Suomella oli vuosina 2020–2022 tavallista suurempi rooli kansainvälisessä talouspoliittisessa vaikuttamisessa, kun suomalainen Mika Pösö edusti Kansainvälisen valuuttarahaston (IMF) johtokunnassa Pohjoismaiden ja Baltian maiden vaalipiiriä. Näinä vuosina Suomen Pankin IMF-tiimi yhteistyössä valtiovarainministeriön kanssa johti vaalipiirin politiikkakantojen muodostamista.

Johtokunnan jäsenen tehtävä siirtyi tammikuun lopulla Baltian maiden yhteiselle edustajalle. Samalla yhteisten politiikkakantojen muodostamisen vetovastuu siirtyy myös Baltian maille.

Järjestimme viime vuonna perehtymiskokouksen uusiin vastuisiin valmistautuville balttikollegoillemme otsikolla ”How to survive three years of IMF coordination?”. Tuolloin kysymysmerkki oli vielä paikallaan, mutta nyt kaikki kolme vuotta ovat takana ja olemme osoittaneet, että tehtävästä on mahdollista selvittää myös poikkeuksellisten kriisien moukaroidessa kansainvälistä taloutta.

Miten saadaan kahdeksan maata olemaan samaa mieltä?

Jos tässä kohtaa herää kysymyksiä siitä, miten Suomi vaikuttaa IMF:n päätöksentekoon, miten IMF-vaalipiirit toimivat ja kuka ohjaa IMF-johtokunnassa istuvaa jäsentä, niin lukaise ensin [tätä aihetta valottava blogiteksti vuodelta 2021](#). Pikakertauksena: IMF:ssä päätökset tekee 24 jäsenen johtokunta, jonka jäsenet saavat politiikkaohjeistuksen edustamastaan maasta tai vaalipiiristä.

Meidän vaalipiirimme toimii konsensusperiaatteella, mikä tarkoittaa sitä, että kaikki kahdeksan maata on saatava yhteisen politiikkaohjeistuksen taakse. Jos olet koskaan yrittänyt saada edes kolmen hengen tiimiä päättämään, missä syödään lounasta, ihmettelet varmaan, miten tämä oikein onnistuu. Sama strategia pätee niin politiikkakantojen muodostamiseen kuin lounaspaikankin suhteen: ensimmäisen ehdotuksen kannattaa olla mahdollisimman hyvä, ja kompromisseihin pitää olla valmis.

Tätä koordinaatiotyötä toki helpottaa Pohjoismaiden ja Baltian maiden yhteinen arvopohja, joka ohjaa suhtautumistamme moniin IMF:n keskeisiin teemoihin. Kaikki kahdeksan maata peräänkuuluttavat hyvää ja läpinäkyvää hallintoa, vastuullista taloudenpitoa sekä yhdessä sovittujen sääntöjen kunnioittamista. Kun maat lisäksi tukevat tasa-arvoa sekä vihreää siirtymää, päästään yksityiskohtiin kohdistuvista erimielisyyksistä useimmiten helposti kompromissiin.

Aloitimme tammikuussa 2020 työn suurin odotuksin. Otteemme kannanmuodostukseen olisi eteenpäin katsova, ennakoiva ja strateginen. Olisimme muita ennen liikkeellä ja vaikuttaisimme osaltamme siihen, että kansainvälinen talouspolitiikka olisi faktapohjaista, arvojemme mukaista ja monenkeskistä yhteistyötä korostavaa. Ajaisimme aktiivisesti meille tärkeitä teemoja IMF:n agendalla. Proaktiivisuutta reaktiivisuuden sijaan! No, eihän se ihan niin mennyt.

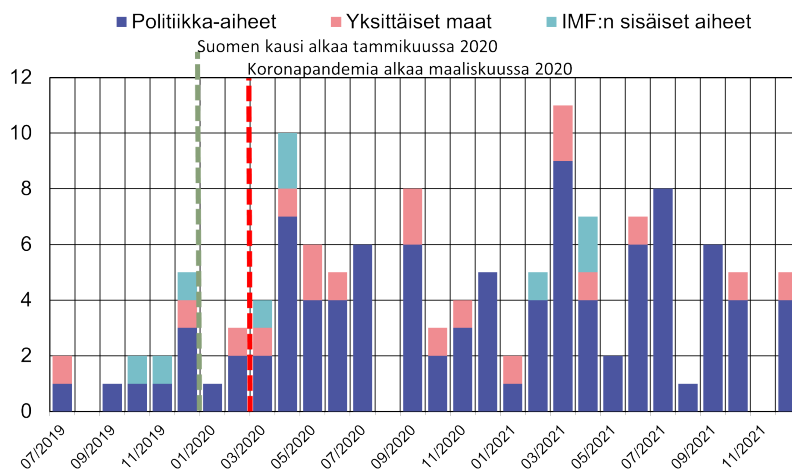
Kriisiä kriisin perään

Tuli helmikuu 2020 ja koronapandemia sekoitti päivissä hienot strategiamme. IMF:n agenda muuttui hetkessä. Painopiste siirtyi pidemmän aikavälin taluskehityksen tukemisesta siihen, että IMF alkoi myöntää [häätärahoitusta myönnettiin ongelmiin joutuneille jäsenmaille](#), jotka yrittivät pysyä pinnalla maailmantalouden äkkipysähdyksessä.

Meidänkin työtapamme alkoi muistuttaa enemmän pinnalla pysymistä, kun kriisi kasvatti työmäärää nopeasti hyvin paljon. Tärkeitä politiikka-aiheita saattoi ilmestyä IMF:n johtokunnan kalenteriin parin vuorokauden varoitusajalla. Huolellisen, parin viikon kypsyttelevän pohdinnan ja informaation keräämisen sijaan politiikkakannoista piti tehdä päätöksiä tunneissa.

Kuvio 1.

Kuinka moneen IMF:n johtokuntakeskusteluun kirjoitimme politiikkakannat?

Lähde: Suomen Pankin IMF-tiimin arkisto.

6.2.2023

© Suomen Pankki

Vuonna 2021 epävarmuus jatkui, vaikka maailmantalouden toipuminen oli

hämmentävän nopeaa. Oli kuitenkin selvää, että toipuminen oli hyvin epätasaista. Kriisistä kärsivät eniten ne, joilla oli vähiten kantokykyä: hauraimmat maat sekä haavoittuvimmat kotitaloudet. Köyhimpien maiden velkariskien realisoitumiseen varauduttiin [velkajärjestelyin](#) sekä [valuuttavarantoja kasvattamalla](#). Ilmastonmuutoksen aiheuttamat äärimmäiset sääilmiöt aiheuttivat huolta, ja niidenkin kustannuksista suurimman osan joutuivat kantamaan köyhimmät ja haavoittuvimmat. [IMF perusti uuden rahaston](#), jonka avulla hauraita jäsenmaita voitaisiin tukea mm. ilmastonmuutoksen vaatimissa rakennemuutoksissa.

Alkuvuodesta 2022 seurasimme epäuskoisina vielä uuden kriisin käynnistymistä Venäjän aloitettua vastenmielisen hyökkäyssotansa Ukrainassa. Sodan kahden maailman suurimman viljantuottajan välillä ymmärrettiin pian olevan aikapommi [ruokakriisin muodossa](#). Venäjän hyökkäyksestä suurimmat vahingot kantaa luonnollisesti Ukraina, mutta muuten kärsijöinä ovat jälleen olleet ne, joiden elinoloja myös pandemia ja ilmastonmuutos kurjistavat eniten.

Kolmen intensiivisen vuoden tilinpäätös

Takana on kolme hyvin työntäyteistä vuotta. Voimme olla kuitenkin tyytyväisiä. Suomella oli näkyvä ja tärkeä rooli kansainvälisessä talouspolitiikassa historiallisena aikana. Poikkeusaikojen haasteista huolimatta onnistuimme monessa keskustelussa ohjaamaan päätöstä järkevään suuntaan ja tekemään osamme kriiseistä kärsineiden maiden auttamiseksi.

Ammatillisesti nämä kolme vuotta ovat olleet tiimillemme hedelmälliset. Kun on joutunut perehtymään yhtenä päivänä IMF:n kiintiörahoituksen kiemuroihin, toisena Argentiinan IMF-ohjelman politiikkatoimivaatimusten yksityiskohtiin ja kolmantena pääomaliikkeiden rajoitusten makrotaloudellisiin vaikutuksiin, on kognitiivinen kapasiteetti toisinaan ollut todella koetuksella. Mutta parhaimmillaan olemme oivaltaneet uutta, keksineet tutkimusideoita odottamaan rauhallisempia aikoja ja ainakin kehittäneet priorisointikykyjämme.

Vaikka kannanmuodostuksen johtamisen kapulan luovutamme mielellämme eteenpäin Baltian maille, työt IMF-asioiden parissa eivät lopu. Yksi tiimistämme siirtyy seuraavaksi kolmeksi vuodeksi Washington DC:hen johtokunnan jäsenen konttoriin vanhemmaksi neuvonantajaksi, ja me täällä Kruununhaassa jatkamme kansainväliseen talouspolitiikkaan vaikuttamista. Seuraavat vuodet tuovat varmasti mukanaan aivan uusia haasteita kansainväliselle taloudelle, talouspolitiikka ja yhteistyölle – ja kuten alkuvuodesta 2020, emme tälläkään kertaa osanne ollenkaan odottaa sitä, mitä lopulta tapahtuu.

Lue lisää IMF:n toimista viime vuosina Euro&Talous-blogeista: [Avainsanaan "IMF" liittyvät artikkelit – Euro ja talous](#)

Avainsanat

[koronapandemia](#), [talouspolitiikka](#), [IMF](#), [kansainvälinen talous](#), [kansainvälinen yhteistyö](#)